

Datum: 2018-03-23
Handläggare: Katrin Löfqvist
Direktnr:
Beteckning: 2018.046 UN

Skolinspektionen

Svar på remisser från Skolinspektionen angående ansökningar från fristående gymnasieskolor om godkännande som huvudman för fristående gymnasieskola samt utökning av befintliga gymnasieprogram

Bakgrund

Alingsås kommun ingår i samverkansavtalet för Göteborgsregionen (GR) som omfattar 13 kommuner. Avtalet innebär att elever i regionen kan söka till och tas in på samtliga kommunala gymnasieskolor i regionen. Göteborgsregionen har gemensam intagning. Även antagningen till fristående skolor sköts av den gemensamma antagningsenheten.

I Alingsås kommun finns i dag en kommunal gymnasieskola samt ett fristående gymnasium, Alingsås yrkesgymnasium.

Den kommunala gymnasieskolan, Alströmergymnasiet, erbjuder 10 nationella program år 2018/2019 om totalt 366 utbildningsplatser. De nationella programmen som erbjuds framgår nedan. Siffran anger vilket elevantal som är nödvändigt per program och inriktning för att kommunen ska kunna bedriva utbildningen av god kvalitet och möta de behov som finns.

Barn- och fritidsprogrammet Inriktning – pedagogiskt arbete	10 platser
Bygg- och anläggningsprogrammet Inriktning – husbyggnad, mark- och anläggning, måleri	28 platser
Ekonomiprogrammet Inriktning – ekonomi, juridik	60 platser
El- och energiprogrammet Inriktning – automation, elteknik	24 platser
Estetiska programmet Inriktning – dans (10), musik (20) estetik och media läggs ner från och med läsåret 2018/2019	30 platser
Handel- och administrationsprogrammet Inriktning – Handel och service	22 platser
Humanistiska programmet – vilande 2018/2019	0 platser

Naturvetenskapsprogrammet Inriktning – Naturvetenskap samt naturvetenskap och samhälle	52 platser
Restaurang- och livsmedelsprogrammet Inriktning – Kök och service – vilande 2018/2019	0 platser
Samhällsvetenskapsprogrammet Inriktning – Beteendevetenskap samt medier, information och kommunikation	60 platser
Teknikprogrammet Inriktning – Design och produktutveckling, information och medieteknik samt teknikvetenskap	60 platser
Vård- och omsorgsprogrammet Inriktning – Vård- och omsorg	20 platser

Det fristående gymnasiet, Alingsås yrkesgymnasium har 2018/2019 22 utbildningsplatser. De nationella programmen som erbjuds är följande:

Hantverksprogrammet Inriktning – frisör (6 platser)
Fordon- och transportprogrammet Inriktningar – personbil samt lastbil och mobila maskiner (16 platser)

Befolkningsprognos Alingsås kommun

År:	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Antal 16-åringar:	436	501	512	522	560	538

Prognosdatum: 2018-04-05

Övergripande ekonomiska konsekvenser

Elevunderlaget gällande 16-åringar ökar mellan 2018-2019, trots det kommer framöver utbudet av gymnasieplatser i GR överstiga de antal gymnasieelever som finns i åldrarna 16-18 år. För det fall fler elever söker till utbildningar som erbjuds av friskolor, påverkar detta de utbildningar som erbjuds inom ramen för ett samarbetsavtal inom GR och för gymnasiet i Alingsås kommun. Generellt sett bidrar ökat antal utbildningsanordnare till en utspädningseffekt där gymnasieprogram riskerar att bli mindre och därmed kostsammare för offentliga huvudmän. Tomplatser på gymnasieutbildningarna bidrar till att öka de interkommunala avgifterna vilket bidrar till att minska möjligheten till kvalitativ utbildning på hemgymnasiet. Totalt antal utbildningsplatser inom GR var 2017 11 227 st. Prognosen för antalet 16-åringar 2018 var (år 2017) 11 191, och prognosen för antalet antagna var 10 631. Vissa program beräknas behöva utöka antalet platser totalt inom GR 2018 jmf. med 2017, såsom EK, EE, IB, NA, SA, TE och VO. För Alingsås del är det endast på EK

där antalet sökanden överstiger antalet platser på programmet (60 platser och 62 sökanden). Resterande program har söktryck mellan 50-100 %.

Övergripande pedagogiska konsekvenser

Ett ökat utbud av fristående gymnasieskolor innebär en större valfrihet och fler möjligheter att välja skola av pedagogisk inriktning för elever och vårdnadshavare. Denna valfrihet kan innebära en ökad segregering för olika grupper i samhället och minskad likvärdighet.

Övergripande organisatoriska konsekvenser

En fortsatt ökning av antalet friskoleplatser innebär minskat antal möjliga sökande elever per plats och att anpassningar bör ske i enlighet med minskat eleverunderlag vilket kan påverka kommunens gymnasieskola negativt. En ökad konkurrenssituation i GR och merkostnaden för interkommunala ersättningar försämrar möjligheten att behålla utbildningsutbudet i Alingsås.

Sammantagen bedömning

Utbildningsförvaltningen noterar att Skolinspektionen under förra året endast godkände 35 % av ansökningarna om nyetablering av gymnasieskola och 50 % av ansökningarna om utökning av befintlig verksamhet. Detta bör även ses mot bakgrund att det var det högsta antalet ansökningar sedan 2012. I flertalet fall avslogs ansökningar med hänvisningar till oralistiska ekonomiska kalkyler med anledning av beräkning av elevunderlag. I enstaka fall gjordes en analys om att det för offentliga huvudmän skulle medföra ytterligare påtagliga negativa konsekvenser om program skulle starta.

Nedan framgår en redovisning av ansökta nyetableringar och ansökan om utökning av en befintlig fristående gymnasieskola samt huruvida utbildningsförvaltningen i Alingsås till- eller avstyrker ansökan som svar på remisser ställda från Skolinspektionen.

Tegnestrand Konsult AB, dnr. 32-2018:545

Tegnestrand Konsult AB ansöker om nyetablering för inriktningar på hantverkarprogrammet, estetiska programmet samt handel- och administrationsprogrammet.

Tegnestrand Konsult AB ansöker om 32 platser per läsår för inriktningen övriga hantverk på hantverkarprogrammet. Inriktningen erbjuds inte i Alingsås kommun och avstår därmed från att av- eller tillstyrka den sökta inriktningen.

På det estetiska programmet ansöker Tegnestrand Konsult AB om inriktningarna bild och formgivning samt estetik och media om 32 platser per läsår för vardera inriktning. I Alingsås kommun erbjuds inte inriktningen bild och formgivning och inriktningen estetik och media läggs ner från och med läsåret 2018/2019 på grund av

lågt söktryck under flera år. Utbildningsförvaltningen avstår från att av- eller tillstyrka ansökan om inriktningarna.

Tegnestrand Konsult AB ansöker även om inriktningen handel och service på handel- och administrationsprogrammet om 32 platser per läsår. Alingsås kommun erbjuder inriktningen och har ett lågt söktryck på inriktningen. Inom Göteborgsregionen erbjuds inriktningen idag på 16 gymnasieskolor och inom GR är söktrycket läsåret 2018/2019 för platserna på handel- och administrationsprogrammet under 60 %. Skolinspektionen bör undersöka huruvida det finns verkligt elevantal. Utbildningsförvaltningen avstyrker därmed ansökan om inriktningen.

Lärlingsgymnasiet i Sverige AB, dnr. 32-2018:970

Lärlingsgymnasiet i Sverige AB ansöker om utökning med inriktningen pedagogiskt arbete på barn- och fritidsprogrammet med åtta platser per läsår. Alingsås kommun erbjuder inriktningen och har ett lågt antal sökanden enligt preliminärantagningen. Totalt åtta gymnasieskolor inom GR erbjuder inriktningen inför läsåret 2018/2019 och barn- och fritidsprogrammet har enligt preliminärantagningen sammanlagt 86 behöriga förstahandssökanden till 258 platser. Inom regionen har antalet platser på barn- och fritidsprogrammet under perioden 2013-2017 minskat med 9 % medan antalet antagna har minskat med 22,9 %. För Alingsås kommun skulle ytterligare en utbildningssamordnare med denna inriktning riskera att medföra påtagligt negativa konsekvenser gällande elevunderlag. Utbildningsförvaltningen avstyrker därmed Lärlingsgymnasiet i Sverige AB:s ansökan om att starta inriktningen pedagogiskt arbete på barn- och fritidsprogrammet.

Thoren Innovation School AB, dnr. 32-2018:922

Thoren Innovation School AB ansöker om utökning för inriktningen medier, information och kommunikation på samhällsvetenskapligaprogrammet med 14 platser per läsår. Alingsås kommun erbjuder inriktningen. Inriktningen erbjuds på nio gymnasieskolor inom GR. Under perioden 2013-2017 har en viss minskning i antal sökande och antagna till samhällsvetenskapsprogrammet skett. Förvaltningen anser att Skolinspektionen bör noggrant undersöka huruvida antalet utbildningsplatser i Göteborgsregionen avspeglar sig i elevunderlag. Utbildningsförvaltningen avstår från att av- eller tillstyrka ansökan.

ThorenGruppen AB, dnr. 32-2018:909

Utbildningsförvaltningen noterar att ThorenGruppen AB återkommer med ansökan om utökning för inriktningar på barn- och fritidsprogrammet och restaurang- och livsmedelsprogrammet för tredje året (Skolinspektionen avslag ansökan både 2016 och 2017).

ThorenGruppen AB ansöker om sex platser per läsår för inriktningen pedagogiskt arbete på barn- och fritidsprogrammet. Alingsås kommun erbjuder inriktningen och har ett lågt antal behöriga förstahandssökandens enligt preliminärantagningen. Totalt erbjuder åtta gymnasieskolor inom GR erbjuder inriktningen och läsåret 2018/2019 har barn- och fritidsprogrammet sammanlagt 86 behöriga förstahandssökanden till 258 platser inom GR. För Alingsås kommun skulle ytterligare en utbildningssamordnare med denna inriktning riskera att medföra påtagligt negativa konsekvenser gällande elevunderlag. Utbildningsförvaltningen avstyrker därmed ansökan gällande inriktningen pedagogiskt arbete på barn- och fritidsprogrammet.

ThorenGruppen AB ansöker även om sex platser per läsår för inriktningen kök och servering på restaurang- och livsmedelsprogrammet. Alingsås kommun erbjuder inte restaurang- och livsmedelsprogrammet läsåret 2018/2019 till följd av återkommande lågt söktryck. Under perioden 2013-2017 har en kraftig minskning av antalet sökande och antagna skett, 48 % resp. 43 %. Enligt preliminärantagningen har inriktningen ett söktryck om 50 % inom GR. Förvaltningen anser att Skolinspektionen bör undersöka huruvida antalet platser inom Göteborgsregionen avspeglar sig i elevunderlaget. Utbildningsförvaltningen avstår från att av- eller tillstyrka ansökan gällande inriktningen kök och servering på restaurang- och livsmedelsprogrammet.

ThorenGruppen AB, dnr.32-2018:943

ThorenGruppen AB ansöker om utökning för inriktningen handel och service på handel- och administrationsprogrammet med 12 platser per läsår. Alingsås kommun erbjuder inriktningen och har ett lågt söktryck på inriktningen. Inom Göteborgsregionen erbjuds inriktningen idag på 16 gymnasieskolor och inom GR är söktrycket läsåret 2018/2019 för platserna på handel- och administrationsprogrammet under 60 %. Skolinspektionen bör undersöka huruvida det finns verkligt elevantal. Utbildningsförvaltningen avstyrker därmed ansökan om inriktningen.

Aspero Friskolor AB, dnr. 34-2018:226

Aspero Friskolor AB ansöker om godkännande som huvudman för nationellt godkänd idrottsutbildning inom fotboll. I Alingsås kommun erbjuder Alströmergymnasiet nationellt godkänd idrottsutbildning inom fotboll, handboll samt gymnastik, vilka kan bl.a. kan läsas tillsammans med samhällsvetenskapsprogrammet och naturvetenskapsprogrammet. Utbildningsförvaltningen avstår från att av- eller tillstyrka ansökan.

Insamlingsstiftelsen Göteborgs fria Waldorfgymnasium, dnr. 32-2018:978

Utbildningsförvaltningen noterar att Insamlingsstiftelsen Göteborgs fria Waldorfgymnasium återkommer med en ansökan om att få etablera ett waldorfgymnasium i Göteborg. Göteborgsregionen har för närvarande inget waldorfgymnasium, men utbildningsförvaltningen gör bedömningen att det råder en överetablering av gymnasieskolor i regionen. Förvaltningen anser att det bör ske någon form av konsolodering gällande antal gymnasieskolor. Alternativt att den förväntade ökningen av elevantal bidrar till ekonomiskt underlag för gymnasieskolorna i framtiden. Utbildningsförvaltningen avstyrker start av Insamlingsstiftelsen Göteborgs fria Waldorfgymnasium.

Stiftelsen Göteborgs fria Waldorfgymnasium (insamlingsstiftelse), dnr. 37-2018:983

Stiftelsen Göteborgs fria Waldorfgymnasium ansöker om att få starta särskild variant av gymnasieutbildning, samhällsvetenskapsprogrammet med estetisk inriktning. Alingsås kommun erbjuder inte den sökta varianten av gymnasieutbildning eller liknande utbildning. I övrigt se yttrande till dnr. 32-2018:978.

Stiftelsen Göteborgs fria Waldorfgymnasium (insamlingsstiftelse), dnr. 37-2018:985

Stiftelsen Göteborgs fria Waldorfgymnasium ansöker om att få starta särskild variant av gymnasieutbildning, naturvetenskapsprogrammet med estetisk inriktning. Alingsås kommun erbjuder inte den sökta varianten av gymnasieutbildning eller liknande utbildning. I övrigt se yttrande till dnr. 32-2018:978.

Didaktus skolor AB, dnr. 32-2018:1126

Didaktus skolor AB ansöker om nyetablering för inriktningar på barn- och fritidsprogrammet, ekonomiprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet samt vård- och omsorgsprogrammet. Utbildningsförvaltningen gör bedömningen att det råder en överetablering av gymnasieskolor i regionen och anser att någon form av konsolodering gällande antal gymnasieskolor i regionen bör ske. Utbildningsförvaltningen avstyrker start av Didaktus skolor AB.

Donnergymnasiet, dnr. 37-2018:1079

Donnergymnasiet ansöker om att få starta särskild variant av gymnasieutbildning, naturvetenskapsprogrammet med estetisk inriktning. Alingsås kommun erbjuder inte den sökta varianten av gymnasieutbildning eller liknande utbildning.

Hvilan Utbildning AB, dnr. 32-2018:955

Hvilan Utbildning AB ansöker om nyetablering för inriktningar på ekonomiprogrammet, naturvetenskapsprogrammet samt samhällsvetenskapsprogrammet. Utbildningsförvaltningen gör bedömningen att det råder en överetablering av gymnasieskolor i regionen och anser att någon form av konsolidering gällande antal gymnasieskolor i regionen bör ske. Utbildningsförvaltningen avstyrker start av Hvilan Utbildning AB.

Lärande i Sverige AB, dnr. 32-2018:842

Lärande i Sverige AB ansöker om utökning för inriktningen kök och servering på restaurang- och livsmedelsprogrammet samt inriktningen personbil på fordon- och transportprogrammet.

Lärande i Sverige AB ansöker om fem platser per läsår för inriktningen kök och servering på restaurang- och livsmedelsprogrammet. Alingsås kommun erbjuder inte restaurang- och livsmedelsprogrammet läsåret 2018/2019 till följd av återkommande lågt söktryck. Under perioden 2013-2017 har en kraftig minskning av antalet sökande och antagna skett, 48 % resp. 43 %. Enligt preliminärantagningen har inriktningen ett söktryck om 50 % inom GR. Förvaltningen anser att Skolinspektionen bör undersöka huruvida antalet platser inom Göteborgsregionen avspeglar sig i elevunderlaget. Utbildningsförvaltningen avstår från att av- eller tillstyrka ansökan gällande inriktningen kök och servering på restaurang- och livsmedelsprogrammet.

I Alingsås kommun erbjuder den fristående gymnasieskolan Alingsås Yrkesgymnasium fordon- och transportprogrammet med inriktning personbil. Utbildningsförvaltningen avstår från att av- eller tillstyrka Lärande i Sveriges ansökan gällande inriktningen personbil.

Alingsås Yrkesgymnasium AB, dnr. 32-2018:1170

Alingsås Yrkesgymnasium AB ansöker om utökning för inriktningar på el- och energiprogrammet, bygg och anläggningsprogrammet samt fordon- och transportprogrammet. Alingsås kommun erbjuder inriktningen elteknik på el- och energiprogrammet och visar ett lågt antal behöriga förstahandssökande. Totalt erbjuder elva gymnasieskolor inom GR erbjuder inriktningen och el- och energiprogrammet har enligt preliminärantagningen ett söktryck om knappt 60 % behöriga förstahandssökanden. För Alingsås kommun skulle ytterligare en utbildningssamordnare med denna inriktning riskera att medföra påtagligt negativa konsekvenser gällande elevunderlag. Utbildningsförvaltningen avstyrker därmed Alingsås Yrkesgymnasium AB:s ansökan om att starta inriktningen elteknik på el och energiprogrammet.

Alingsås kommun erbjuder inte inriktningen anläggningsfordon på bygg- och anläggningsprogrammet eller inriktningen transport på fordon- och transportprogrammet. Utbildningsförvaltningen avstår från att av- eller tillstyrka Alingsås Yrkesgymnasium AB:s ansökan gällande inriktningarna anläggningsfordon samt fordon.

Avslutning

Till läsåret 2018/2019 står ca 2300 utbildningsplatser inom GR tomma i relation till endast behöriga förstahandssökande i beaktande. Tidigare antagningsstatistik visar att ca 30 % av de obehöriga sökande blir behöriga inför läsårsstart.

Utbildningsförvaltningen i Alingsås kommun ser allvarligt på överetableringen av gymnasieplatser inom GR elevökningen. Antalet tomplatser riskerar att urholka den offentliga skolverksamheten så att program samt skolor riskerar nedläggning och drabbar den enskilde eleven samt den kvalitativa utbildningen inom gymnasieområdet.